Kærlige drillerier og kram i sorgen: »Uden det her sted var det ikke gået for mig«

For Morten er caféen et sted, hvor han kan føle sig hjemme og få støtte i svære tider. For Britta blev stedet hendes redning.

Det var rigtigt svært for Morten Fagård, første gang han skulle træde gennem døren til Den Blå Paraply. »Men det har hængt ved. Her er frit, folk siger hej, og jeg har hele tiden følt mig velkommen,« fortæller han. Foto: Cecilie Bisgaard

25. JUL. 2025 KL. 10:00
Cecilie Bisgaard, Jyllands-Postens Lokalaviser

KORT FORTALT

Britta Falby fortæller, hvordan Den Blå Paraply i Randers reddede hende fra depression efter hendes mands død.

Den social aktivitetscafé tilbyder støtte og fællesskab til udsatte borgere, inklusiv økonomisk rådgivning og fortrolige samtaler.

Morten Fagård fandt ro og fællesskab hos Den Blå Paraply, hvor han tegner og hjælper til som aktiv bruger.

Alle er velkomne hos Den Blå Paraply.

Britta Falby har noget på hjerte. Hun er tydeligt berørt, men hun har brug for at fortælle.

»Det er min måde at sige tak på. Det fortjener menneskene på stedet her. Jeg vil gerne fortælle, hvad man også kan bruge Den Blå til,« siger hun med tårer i øjnene.

Hun er en af de gæster, der jævnligt kommer på Den Blå Paraply, der ligger i Vestergade i Randers. Hun er kommet der i mange år, men i starten var det kun om søndagen. Hendes mand, Fritz, kom der ofte, men hun gik stadig på arbejde, så det var kun i nogle weekender, hun havde mulighed for at komme med.

Men for et år siden døde Fritz.

»Her på stedet kendte de min mand rigtigt godt. Mange af både brugere og personale var med til hans begravelse,« fortæller hun.

Britta Falby havde det svært, da hendes mand døde for et år siden. »Uden Den Blå var det ikke gået for mig,« siger hun. Foto: Cecilie Bisgaard

En blå redning

Da Britta Falbys mand døde, fik hun en depression.

»Hvis ikke jeg var begyndt at komme herinde, tror jeg, at jeg var hoppet ud et sted. Uden Den Blå var det ikke gået for mig,« siger hun.

Nu kommer hun på Den Blå Paraply, der er en social aktivitetscafé, cirka tre gange om ugen alt efter, hvordan hun har det.

»Jeg kan mærke, at jeg har godt af det. Personalet er helt fantastisk til at forstå. De har empati og livserfaring, der gør, de ved, hvad de skal gøre med folk i sorg. Jeg får altid knus og kram, når jeg kommer. Der er ingen berøringsangst. Da jeg havde det svært, tog de imod mig med åbne arme. Det havde jeg brug for. De kunne se på mig, når jeg havde rigtigt sorte dage,« siger hun.

»Man lærer dem, man sidder med, at kende. Jeg har også rost dem, jeg sidder ved bord med, for de har været fantastiske for mig. Det, synes jeg, de skal vide,« siger Britta Falby. Foto: Cecilie Bisgaard

Hun fortæller, at mange af de andre brugere også har været igennem nogle svære ting, og derfor er de fantastiske at snakke med.

»Vi kan være i det sammen. Jeg behøver ikke gå i en sorggruppe, jeg kan bare gå herind. Her kan du vise, at du har det svært, og vi snakker om tingene,« siger hun.

Britta Falby bor i Øster Bjerregrav, men hun er i gang med at sælge sit hus. Hun vil gerne flytte til Glyngøre, hvor hun har familie.

»Jeg kommer til at savne Den Blå ad helvedes til. Jeg tror, jeg bliver nødt til at køre herned en gang imellem,« siger hun.

Hvor mange år Eigil Møller Hedegaard er kommet hos Den Blå Paraply, ved han ikke. Men det er en hel del. Foto: Cecilie Bisgaard

"Jeg brød sammen"

Alle er velkomne hos Den Blå Paraply - også dem, der bare gerne vil have en billig kop kaffe - men målgruppen er udsatte borgere, som har behov for særlig omsorg og støtte. Og som Britta Falby siger, er der en del af de andre, der har oplevet nogle svære ting gennem livet

En af dem er Morten Fagård. Han har altid haft svært ved at finde ro. Han har været gift tre gange og skiftet adresse 52 gange. Han kalder sin barndom »modbydelig«. Og efter han har fortalt lidt om den, kan man kun give ham ret.

»Jeg har haft depression. I den grad. Og da jeg første gang kom til døren her, var jeg ikke sikker på, jeg skulle ind. Jeg er meget usikker på nye mennesker. Det var jeg i hvert fald på det tidspunkt,« siger han tydeligt berørt. Han tager et øjeblik, inden han fortsætter:

FAKTA:
Den Blå Paraply
Den Blå Paraply er en social aktivitetscafe - et alkoholfrit og trygt omsorgsmiljø for mennesker i udsatte livssituationer.
Den Blå Paraply er en selvejende institution med egen bestyrelse og en del af Blå Kors Danmark og KFUMs Social Arbejde.
Caféen (med tilhørende genbrugsbutik) finder du i Vestergade i Randers, hvor der er åbent alle dage bortset fra lørdag.
Den Blå Paraplys primære målgruppe er udsatte borgere, som har behov for særlig omsorg og støtte i forhold til at mestre eget liv og til at kunne indgå i sociale sammenhænge. Det kan være psykisk syge og sårbare, mennesker med misbrug eller tidligere misbrug samt mennesker med personlige og sociale problemer- herunder ensomhed.
Alle - ikke kun målgruppen - er velkomne til at købe en kop kaffe og mad i caféen.

»Da jeg kom ind, kom en ældre herre trippende med små skridt. "Goddaw og velkommen, her har jeg været i 18 år," sagde han. Så prøvede jeg at tage det næste skridt ind. Den daværende leder stod ved trappen og kiggede efter mig sådan "her er jeg", og så brød jeg sammen. Jeg følte mig virkelig set. Det var helt vildt.«

En af de ting, som Morten Fagård holder af at lave hos Den Blå Paraply, er at tegne. Han siger, det hjælper »rigtigt meget«. Når han tegner, kan han selv vælge, hvor meget han vil være en del af fællesskabet.

»Hvis jeg har behov for at sidde alene, skal jeg bare sige til. Det skal der også være plads til. Jeg har nydt meget godt af at sidde her blandt en del, men jeg kan også sidde selv, uden nogen snakker og vil en hel masse,« fortæller han.

Morten Fagård har skiftet adresse over 50 gange i sit liv. Men nu vil han ikke flytte mere. »Jeg vil ikke miste mere af stedet her. Jeg kommer først til at tage herfra, når jeg ikke kan gå selv,« siger han. Foto: Cecilie Bisgaard

»Mit andet hjem«

Når Morten Fagård har det godt, kommer han på Den Blå Paraply hver dag. Men nogle perioder er sværere end andre, og når det er værst, kommer han ikke afsted.

»Jeg har ikke de sorteste tanker mere, men jeg er stadig ret nem at slå ud af kurs. Det er svært at være derhjemme, så hvis jeg har det svært, gør jeg, hvad jeg kan, for at komme herned igen. Jeg bliver altid taget godt imod, når jeg kommer igen. Det kan godt være, jeg er hurtigt ude samme dag, men så tager det form. Jeg har holdt fast i det her, selvom det er svært for tiden. Jeg er på vej tilbage til at komme her hver dag,« fortæller han og fortsætter:

»Det er mit andet hjem.«

Nogle af brugerne hjælper til på den måde, de kan. Morten Fagård har tidligere været vinduespudser, så han ordner vinduerne. Her står han ved »hans stige«. Foto: Cecilie Bisgaard

Morten Fagård er det, som hans »andet hjem« kalder for aktiv bruger. De aktive brugere er gæster, der kommer hos Den Blå Paraply, der får nogle opgaver, som de hjælper til med.
»Det giver dem værdi at vide, at det, de gør, har betydning. Det giver dem en identitet. Det skaber så meget værdi - både personligt og samfundsmæssigt. Det skal man ikke undervurdere,« siger Sune Skodborg, der er en af Den Blå Paraplys to fuldtidsansatte.

Morten Fagård har været vinduespudser i sammenlagt 11 år, så den opgave klarer han. Han hjælper også til i genbrugsbutikken.
»Jeg har ikke millioner, jeg kan smide, men jeg vil godt være med til at støtte stedet. Der skal se ordentligt ud, og hvis nogen mangler en "stærk mand", stiller jeg altid op,« siger han.

Det, brugerne får hos Den Blå Paraply, er et fællesskab på deres egne præmisser, siger Sune Skodborg, der arbejder på stedet. Foto: Cecilie Bisgaard

Et rammende ordsprog

Hos Den Blå Paraply kan du købe en billig kop kaffe og en håndmad. Der bliver serveret varm frokost - i dag er det frikadeller - og der er altid plads til et spil yatzy og en smøg i den overdækkede baggård. Her kan du også bare nyde varmen, når vejret er godt.

I kælderen er der desuden en genbrugsbutik, du kan gå på opdagelse i. Der er ingen møbler, men ellers er der alle de ting, du skal bruge i et hjem.

I kælderen hos Den Blå Paraply er der en genbrugsbutik. Foto: Cecilie Bisgaard

Stedet drives af to fuldtidsansatte. Den ene er som sagt Sune Skodborg, som har været ansat i omkring et år. Han er uddannet både kok og pædagog. Derudover er der frivillige og folk i for eksempel flexjob, samfundstjeneste og virksomhedspraktik.

»Jeg kendte ikke stedet, før jeg søgte stillingen. Men i opslaget stod der, at de manglede en med køkkenfaglig baggrund, og det passede perfekt til mig,« siger han og fortsætter:

Eigil Møller Hedegaard er en af Den Blå Paraplys aktive brugere. Han vasker tøj, skræller kartofler og opfinder ting. Han har blandt andet lavet en dørholder af en cykelslange. »En cykelslange kan bruges til alt,« siger han. Foto: Cecilie Bisgaard

»Vi har et ordsprog på Den Blå Paraply. "Her er der plads til alle, der gør plads til andre". Jeg grinede lidt af det i starten, men det er så rammende.«

Han understreger, at stedet er alkoholfrit.

»Der kommer nogen, der har drukket tre øl - eller ti øl - inden de kommer her. Men hvis de kan være i det og opføre sig pænt, hælder vi kaffe på dem, og så får de lov til at blive,« siger han.

Svend Jørgensen kommer for at få en kop kaffe og en snak. Han deltager ikke så meget i aktiviteterne, for det har han ikke brug for. »Jeg har det behageligt og kan klare mig selv, men jeg kan godt se, at der er nogen, der ikke har det så nemt,« siger han. Foto: Cecilie Bisgaard

Altid hjælp at hente

Hos Den Blå Paraply er der også en masse tilbud til brugerne.
På en opslagstavle i caféen hænger der en oversigt over aktiviteter som for eksempel sommerlejr.
Derudover er der også en mandeklub, spilleklub, digital næstehjælp, fortrolige samtaler - der kan handle om alt fra ligtorn til hjælp til Min Sidste Vilje og uoverensstemmelser med ens børn - økonomisk rådgivning, tryghedsopkald og meget, meget andet.

»Du bliver ikke rig af at arbejde her. Her er det det menneskelige, vi lever af. At gå hjem hver dag og vide, at du gør en forskel for mennesker, er det hele værd,« siger Sune Skodborg.

Den Blå Paraply har altid en masse tilbud og aktiviteter til brugerne. Foto: Cecilie Bisgaard

For tiden er Den Blå Paraply ved at søsætte endnu et projekt. De vil gerne samarbejde med en masse lokale virksomheder om at opsætte pantkasser. Det går ud på, at virksomhederne og deres medarbejdere donerer deres pant til caféen ved at smide den i en særlig trækasse, som FGU hjælper Den Blå Paraply med at fremstille.

»Det er så meningen, at vores gæster skal køre rundt til virksomhederne og tømme pantkasserne. De skal være med til det, de kan, så det kan være, at der er en, der skal køre bilen, mens en anden går ind og tømmer kassen. Det kan også være, det er nogle andre, der så skal pante,« fortæller han.

Den Blå Paraply er i gang med et større projekt. De vil gerne have lov til at placere pantkasser som denne hos lokale virksomheder, der ønsker at donere lidt til caféen. Foto: Cecilie Bisgaard

Et lokalt supermarked donerer overskudsmad til Den Blå Paraply. Her kan brugerne tage det, de har brug for.
Foto: Cecilie Bisgaard